UDRUGA POSLODAVACA U ZDRAVSTVU HRVATSKE
www.upuz.hr
Savska c. 41/VII, 10000 ZAGREB
poštanski pretinac 878
e-mail: info@upuz.hr
IBAN: HR2523600001101235488
Matični broj: 3279855
OIB: 32787730056
ZAGREB SAVSKA 41/7

CENTRALA 6311-550, 6176-100
FAX 6176-659
Direktor 6311-551
Pravna služba 6311-570
Poslovna tajnica 6311-561
Računovodstvo, narudžbe i pretplata 6311-556

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
Zagreb, Ksaver 200a
n/p ministrice doc.dr.sc. Irena Hrstić, dr.med.
e-pošta: kabinet@miz.hr

Broj: 377/I-9/26
Zagreb, 20.11.2026.

Predmet: Financijska održivost zavoda za javno zdravstvo
– dostava dokumentiranog prijedloga za usklađivanje naknada za zdravstvene preglede za izdavanje sanitarnih iskaznica i programe higijenskog minimuma

Veza: dopis, KLASA: 984-01/26-02/107, URBROJ: 534-07-1/1-26-2 od 5. studenoga 2026. godine

Poštovana ministrice doc.dr.sc. Irena Hrstić, dr.med.,

nastavno na dopis Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske (u daljnjem tekstu: Udruga) od 30. rujna 2026. godine i odgovor Ministarstva zdravstva od 5. studenoga 2026. godine, a postupajući po pozivu Ministarstva za dostavu dokumentiranog prijedloga radi razmatranja promjene administrativnih cijena, dostavljamo obrazloženje i pripadajuće financijske izračune za usklađivanje naknada za zdravstvene preglede osoba koje podliježu zdravstvenom nadzoru radi izdavanja sanitarnih iskaznica te programe stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenom odgoju osoba (higijenski minimum).

Smatramo potrebnim naglasiti da predmetni prijedlog nije usmjeren isključivo na korekciju pojedinačnih iznosa naknada, već na uspostavu primjerenog odnosa između administrativno utvrđenih cijena i stvarnih troškova pružanja usluga koje zavodi za javno zdravstvo obavljaju u okviru svojih javnozdravstvenih zadaća. Pritom je potrebno sagledati kumulativni učinak ranijih promjena učestalosti pružanja usluga, smanjenja naknada za 50 % od 1. srpnja 2024. godine te istodobnog povećanja troškova rada i ostalih troškova poslovanja.

1. Promjene učestalosti pružanja usluga i smanjenje naknada

Prije administrativnog smanjenja cijena već su nastupile promjene u učestalosti pružanja predmetnih usluga. Od 4. siječnja 2018. godine propisan je petogodišnji ciklus obnove znanja iz higijenskog minimuma, u odnosu na raniji četverogodišnji ciklus, dok se od 1. siječnja 2019. godine primjenjuje godišnja dinamika povremenih zdravstvenih pregleda za izdavanje sanitarnih iskaznica, čime je prestala ranija obveza dodatne šestomjesečne kontrole ondje gdje je bila propisana.

Navedene normativne promjene imale su izravan učinak na učestalost ponavljanja predmetnih usluga po pojedinom korisniku, a time i na mogućnost ostvarivanja prihoda od njihove redovite provedbe.

Na tako promijenjene okolnosti nadovezalo se smanjenje naknada za 50 %, koje se primjenjuje od 1. srpnja 2024. godine na temelju odluka Ministarstva zdravstva od 21. veljače 2024. godine o visini troškova zdravstvenih pregleda osoba koje podliježu zdravstvenom nadzoru i stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenom odgoju osoba.

Tako je prethodna naknada za sanitarni pregled od 330,00 kuna, odnosno 43,80 eura, smanjena na 21,90 eura, dok je prethodna naknada za osnovni program higijenskog minimuma od 220,00 kuna, odnosno 29,20 eura bez PDV-a, smanjena na 14,60 eura.

Naknada za prošireni program higijenskog minimuma također je smanjena za 50 %, s prethodnih 58,40 eura na sadašnjih 29,20 eura. Naknade za osnovni i prošireni program higijenskog minimuma iskazane su bez PDV-a.

Pritom nije došlo do odgovarajućeg smanjenja opsega potrebnog rada zdravstvenih djelatnika, administrativnih aktivnosti ni materijalnih troškova provedbe tih usluga. Stoga je administrativno smanjenje cijena neposredno utjecalo na prihode zavoda, bez istodobnog i razmjernog smanjenja rashoda potrebnih za njihovo pružanje.

2. Kretanje prihoda i financijski učinci smanjenja naknada

Financijski učinak prikazujemo na primjeru jednog zavoda za javno zdravstvo, usporedbom prihoda ostvarenih u prvih šest mjeseci 2024., 2025. i 2026. godine. Prvo polugodište 2024. predstavlja razdoblje prije primjene smanjenih naknada.

Prihodi €	**I–VI 2024.**	**I–VI 2025.**	**I–VI 2026.**	**Promjena 2026./2024.**	**Promjena %**
Sanitarne iskaznice	747.944,24	493.637,92	557.750,87	−190.193,37	−25,43 %
Higijenski minimum – svi programi	207.995,67	150.612,50	171.185,00	−36.810,67	−17,70 %

U prvom polugodištu 2025. godine prihodi od sanitarnih usluga bili su 34,00 % niži, a prihodi od higijenskog minimuma 27,59 % niži nego u istom razdoblju 2024. godine. U prvom polugodištu 2026. godine prihodi su i dalje bili niži za 25,43 %, odnosno 17,70 % u odnosu na razdoblje prije smanjenja naknada.

Istodobno je u promatranom zavodu broj obavljenih sanitarnih pregleda u prvom polugodištu porastao s 20.446 u 2024. na 24.964 u 2026. godini, dok je broj polaznika svih programa higijenskog minimuma porastao s 3.420 na 5.265.

Navedeni pokazatelji potvrđuju da se pad prihoda ne može promatrati isključivo kroz promjenu broja izvršenih usluga. Naprotiv, unatoč povećanju njihova obujma, prihodi su i dalje znatno niži nego prije smanjenja naknada. Veći broj izvršenih usluga pritom podrazumijeva i veći angažman zdravstvenih djelatnika, administrativnih kapaciteta i materijalnih sredstava, dok postojeća visina naknada ograničava mogućnost pokrića pripadajućih troškova.

Napominjemo da su promjene učestalosti pružanja usluga iz 2018. i 2019. godine već bile na snazi u svim uspoređenim razdobljima te njihov učinak nije ponovno pribrojen iskazanom padu prihoda.

3. Rast troškova rada i ostalih troškova pružanja usluga

Na strani rashoda posebno je izražen rast troškova rada, među ostalim i kao posljedica primjene novog sustava vrednovanja radnih mjesta i utvrđivanja koeficijenata za obračun plaće u javnim službama, uređenog Uredbom o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama (Narodne novine, br. 22/24).

Prema aktualnoj kalkulaciji, trošak rada zdravstvenih djelatnika za sanitarni pregled iznosi 22,69 eura, u odnosu na 16,41 euro u 2024. godini, što predstavlja povećanje od 6,28 eura ili 38,27 %. Za higijenski minimum trošak rada povećan je s 20,07 eura na 22,87 eura, odnosno za 2,80 eura ili 13,95 %.

Uz troškove rada, aktualna kalkulacija obuhvaća administrativne i materijalne troškove te zasebno iskazano inflacijsko uvećanje, kako slijedi:

Sastavnica troška i izračun cijene	**Sanitarni pregled €**	**Higijenski minimum – osnovni €**
Rad zdravstvenih djelatnika	22,69	22,87
Administrativni troškovi	4,75	3,54
Materijalni troškovi	14,37	—
Ukupno iskazani troškovi	41,81	26,41
Inflacijsko uvećanje	2,05	1,29
Prijedlog naknade	43,86	27,70

Administrativni trošak po sanitarnom pregledu iznosi 4,75 eura, a po higijenskom minimumu 3,54 eura. Materijalni trošak sanitarnog pregleda iznosi 14,37 eura.

Potrebu preispitivanja postojećih naknada dodatno potkrepljuju podaci Državnog zavoda za statistiku. Prema indeksu potrošačkih cijena, u skupini „Zdravlje" cijene su u srpnju 2024. bile 4,9 % više nego u srpnju 2023., dok su u srpnju 2025. bile dodatnih 5,3 % više nego u srpnju 2024. godine.

Navedeni podaci ukazuju na kontinuirani rast troškova u zdravstvenom sektoru, koji nije praćen odgovarajućim usklađivanjem administrativno utvrđenih naknada za predmetne usluge. Stoga je pri njihovu određivanju potrebno uzeti u obzir ne samo izravne troškove rada i materijala nego i administrativne te pripadajuće neizravne troškove nužne za organizaciju i kontinuirano pružanje usluga.

4. Obrazloženje predloženih iznosa naknada

Na temelju prikazane kalkulacije predlažemo sljedeće naknade:

Usluga	Cijena prije 1.7.2024. €	Sadašnja cijena €	Aktualni izračun €	Inflacijsko uvećanje €	Prijedlog naknade €
Sanitarni pregled	43,80	21,90	41,81	2,05	43,86
Higijenski minimum – osnovni	29,20	14,60	26,41	1,29	27,70

Sadašnja naknada pokriva 52,38 % aktualnog izračuna sanitarnog pregleda i 55,28 % izračuna osnovnog programa higijenskog minimuma, prije inflacijskog uvećanja.

Predložena naknada za sanitarni pregled od 43,86 eura predstavlja povećanje sadašnje naknade za 21,96 eura, odnosno 100,27 %, dok predložena naknada za osnovni program higijenskog minimuma od 27,70 eura predstavlja povećanje za 13,10 eura, odnosno 89,73 %.

Smanjenje naknada od 1. srpnja 2024. godine obuhvatilo je i prošireni program higijenskog minimuma, za koji je naknada prepolovljena s 58,40 eura na 29,20 eura. Stoga predlažemo da se, uz usklađivanje naknade za osnovni program, razmotri i vraćanje naknade za prošireni program na prethodni iznos od 58,40 eura, što predstavlja povećanje sadašnje naknade za 100 %. Naknade za osnovni i prošireni program higijenskog minimuma iskazane su bez PDV-a.

Predloženi iznosi nisu određeni proizvoljno, već proizlaze iz dostavljene kalkulacije stvarnih troškova pružanja usluga, uz zasebno iskazano inflacijsko uvećanje. Pri tome je potrebno uzeti u obzir da materijalni troškovi ovise o nabavnim količinama i mogućnosti objedinjavanja nabave reagensa i ostaloga potrošnog materijala, zbog čega povoljnija nabavna cijena pojedinog zavoda ne predstavlja nužno troškovni standard primjenjiv na sve zavode za javno zdravstvo.

Ujedno, usporedba s cijenama pojedinih zdravstvenih postupaka dodatno ilustrira odnos postojećih naknada i troškova pružanja usluga. Cijena bakterijskih pretraga iznosi 15,46 eura, a pretraga na parazite 11,21 euro, odnosno ukupno 26,67 eura, što već premašuje sadašnju naknadu od 21,90 eura za sanitarni pregled. Kada se navedenom iznosu pribroji cijena epidemiološkog pregleda prema cjeniku pružatelja od 19,90 eura, usporedni iznos iznosi 46,57 eura.

Nadalje, Cjenik zdravstvenih usluga Hrvatske liječničke komore za specijalistički pregled predviđa iznos od 40,00 eura, koji zajedno s mikrobiološkim pretragama od 26,67 eura daje usporedni iznos od 66,67 eura. Iako navedeni cjenici imaju drukčije područje primjene i ne predstavljaju neposrednu osnovu za određivanje predmetnih naknada, oni dodatno ukazuju na vrijednost pojedinih sastavnica zdravstvene usluge i potrebu primjerenog vrednovanja stručnog rada i laboratorijske obrade.

Slijedom navedenoga, postojeća naknada ne osigurava odgovarajuće pokriće troškova potrebnih za provedbu sanitarnog pregleda, koji obuhvaća liječnički rad, laboratorijsku obradu, administrativne i materijalne troškove.

5. Potreba uspostave dugoročno održivog normativnog okvira

Udruga smatra da pitanje visine predmetnih naknada nije moguće dugoročno riješiti isključivo pojedinačnim administrativnim korekcijama, već je potrebno uspostaviti regulatorni okvir koji će omogućiti njihovo kontinuirano usklađivanje sa stvarnim troškovima pružanja usluga.

U tom smislu ponovno ističemo prijedlog da se zavodima za javno zdravstvo vrati mogućnost samostalnog utvrđivanja cijena preventivnih zdravstvenih pregleda za izdavanje sanitarnih iskaznica i programa higijenskog minimuma, uz uvažavanje stvarnih troškova pružanja usluga i objektivnih uvjeta poslovanja pojedinog zavoda.

Takvo bi rješenje omogućilo primjerenije vrednovanje rada zdravstvenih djelatnika, materijalnih i administrativnih troškova te prilagodbu cijena promjenama ulaznih troškova, bez potrebe za ponovljenim administrativnim intervencijama svaki put kada dođe do značajnijih promjena troškova poslovanja.

Pritom je osobito važno osigurati da administrativno utvrđene naknade ne budu trajno odvojene od ekonomskih uvjeta pružanja usluga, jer takav nesrazmjer dugoročno može ugroziti financijsku održivost zavoda i njihovu sposobnost kontinuiranog izvršavanja javnozdravstvenih zadaća.

Slijedom svega navedenoga, a uzimajući u obzir poziv Ministarstva za dostavu dokumentiranog prijedloga, predlažemo da Ministarstvo zdravstva:

1. dostavljenu kalkulaciju, financijske pokazatelje i obrazloženje razmotri kao dokumentirani prijedlog promjene administrativnih cijena predmetnih usluga;
2. prihvati kao osnovu za daljnje razmatranje prijedlog naknade od **43,86 eura za sanitarni pregled** i **27,70 eura za osnovni program higijenskog minimuma** te **58,40 eura** za prošireni program;
3. dostavljeni prijedlog, zajedno s pripadajućom dokumentacijom, uputi Radnoj skupini za analizu, praćenje i koordinaciju promjene administrativnih cijena radi stručnog razmatranja i davanja preporuke Vladi Republike Hrvatske;
4. u okviru svojih nadležnosti pokrene razmatranje odgovarajućeg normativnog rješenja kojim bi se zavodima za javno zdravstvo omogućilo samostalno utvrđivanje cijena predmetnih usluga, uz uvažavanje stvarnih troškova njihova pružanja.

S obzirom na ograničeno razdoblje djelovanja Radne skupine, koje traje do 31. ožujka 2027. godine, smatramo važnim da se dostavljeni prijedlog razmotri i uputi nadležnoj Radnoj skupini bez nepotrebnog odgađanja, kako bi se mogućnost usklađivanja naknada mogla razmotriti u okviru njezina mandata.

Molimo Ministarstvo da nas izvijesti o poduzetim radnjama i daljnjem postupanju u vezi s dostavljenim prijedlogom, uz zahvalu na dosadašnjoj suradnji.

S poštovanjem,

UDRUGA POSLODAVACA U ZDRAVSTVU HRVATSKE • ZAGREB

Direktor
mr. Dražen Jurković, dr. med.

Dostaviti:
1. Naslovu,
2. Arhiva, ovdje